

LBRIS

We know
books

DAN ANTONESCU

CRIMA IMPERFECTĂ

Anchetele colonelului Antonescu

Cuvânt-înainte de Diana Scarlat

CORINT
BOOKS
TRUE CRIME

vechi client al penitenciarelor, aflat în executarea unei pedepse de 10 ani pentru viol, s-a enervat și l-a pocnit pe Sandu, care a alunecat și a căzut pe cimentul băii. Văzându-l căzut, a continuat să-l lovească până a fost convins că l-a omorât. A stat vreo oră să se gândească ce să facă. Așa, de fațadă, a încercat să-și ia zilele înghițind niște pastile, pe care le-a vomitat destul de repede, și apoi s-a tăiat superficial în zona venelor de la mâini. A avut nevoie doar de câteva îngrijiri medicale banale. La Sandu, în schimb, n-au fost necesare îngrijiri medicale. Atunci când au venit gardienii, era deja mort. Loviturile aplicate cu sălbăticie îi aduseseră sfârșitul.

Dacă la Irina, Moșul nu a mai avut de ce să vină cu daruri, a considerat că nici la Sandu nu are de ce să se ducă, așa cum nu se dusesese în atâția ani de când acesta era încarcerat. În schimb, a trimis pe altcineva în locul lui la bărbatul-călău. A trimis-o pe Doamna cu coasa. Chiar în noaptea de Crăciun. Nu cu vreun cadou, ci cu o pedeapsă. Divină sau laică, pedeapsa tot pedeapsă rămâne! Și se împlinește!

CUPRINS

<i>Cuvânt-înainte</i> de Diana Scarlat	5
CRIMA IMPERFECTĂ	11

— Ce zici de asta, doctore? l-am auzit pe nea Marin punând întrebarea, în timp ce-și muta privirea de la sacul care-i captase pentru câteva minute întreaga atenție, spre tipul brunet, în vârstă de vreo 40 de ani, care, cu mâinile-n buzunare, părea mult mai interesat de conținutul sacului respectiv decât de întrebare. Ce părere ai?

— Nu prea am nicio părere, colonel. Și, de zis, o să zic atunci când o să vedem tot ce este în sac, a venit răspunsul evaziv. Întotdeauna-mi cereți să-mi dau cu părerea, „așa, neoficial”, cum spuneți voi, înainte de a vedea foarte bine „piesa” ori... „piesele”. Ceea ce nu e corect. Oricum, după examinarea sumară pe care o s-o facem aici, la locul faptei, o să aflu totuși câte ceva. Și, apropo de locul faptei, cu siguranță este în cu totul altă parte. Nu aici, unde ne aflăm acum.

— Despre locul faptei, mai vorbim noi, i-a răspuns, la fel de evaziv, nea Marin, preocupat de ceva scris pe un perete, chiar deasupra sacului.

— Atunci, și despre părerea mea „mai vorbim”. Mâine, după ce examinez în amănunt... piesa, a venit

și răspunsul, la fel de ambiguu, de neclar, ales parcă special pentru a nu-l implica în vreun fel pe cel care vorbise mai mult din obligație decât din convingere.

Discuția dintre cei doi avea loc în timp ce criminaliștii își vedeau de treabă pe mutește. Se înțelegeau din priviri, nu se încurcau unii pe alții, semn că aveau la activ multe cazuri cercetate împreună. Punctau locurile în care se găseau chestii aparent importante, întindeau benzi metrice între repere doar de ei știute și înțelese, după care aranjau în apropierea respectivelor chestii niște numere și apoi le fotografiau și le filmau din mai multe unghiuri. Ce nu putea fi ridicat era măsurat și, în limita posibilităților, protejat, conservat. Cele care puteau fi ridicate – chiștoace, fire de păr, bucăți de hârtie, cutii de bere sau sticle, chiar și sparte etc. – erau ambalate și transportate la mașina care ieșea în evidență între cele parcate în apropiere: cea inscripționată cât se poate de vizibil cu „Poliția Criminalistică – laborator mobil”. Era dotată și cu girofar de ultimă generație. Duba respectivă, în acel octombrie '98, era mândria Serviciului criminalistic al Poliției Capitalei. Celelalte mașini, una albă și două gri-petrol (sau gri-moloz, cum îmi plăcea mie să-i spun acelei culori incerte), erau absolut banale, fără girofar sau semne distinctive. Cele trei Dacii obosite reprezentau jumătate din așa-zisul parc auto de la Omoruri. Puțin mai departe erau parcate o altă dubă, inscripționată cu „Medicina Legală”, și un Daewoo Espero (ultimul răcnet, la vremea aceea, în materie de mașini de fițe ieftine). Cu prima, cea de la Medicina Legală, venise Abdo, medicul legist, brunetul care conversase cu nea Marin. Printre criminaliști, în

afară de noi, cei de la Omoruri, era și Iuliu, procurorul de caz, care venise cu acel Espero.

Când se anunțase la dispeceratul Poliției Capitalei că la Piața Victoriei, adică lângă Guvernul României, a fost găsit un cadavru, prima grijă a celor de la Omoruri care eram în sediu, adică vreo șapte-opt ofițeri, a fost să ajungem cât mai repede la locul indicat. Nu neapărat pentru a evita răspândirea informațiilor care puteau induce o stare de panică în rândul populației Bucureștiului, ci pentru a împiedica modificarea câmpului infracțiunii, cum i se mai spune locului faptei, zona fiind extrem de circulată. Cu privire la crearea stării de panică, nu ne făceam probleme: ziarele, extrem de citite în acea perioadă, și televiziunile, dornice de rating, urmau să realizeze acest lucru, cu sau fără voia noastră.

– Dane, mi s-a adresat nea Marin, evitând în acest fel să continue dialogul plin de țâfnă cu Abdo, eu zic să treceți la investigații. Cineva să-l ducă la sediu și să-l audieze pe cel care a găsit nenorocirea asta. Hai, treceți la treabă, că acum vine seara și n-avem măcar un suspect, a continuat el, mai mult pentru a bifa așa-zisele proceduri clasice.

Nea Marin, un tip de vreo 50 de ani, albit înainte de vreme și cam ridat, probabil și de la faptul că parcă mânca țigările pe pâine, era la vremea aceea șeful colectivului din care făceam și eu parte, alături de Iulică. Nu numai ridurile lui nea Marin erau rezultatul consumului exagerat de tutun. Și vocea i se modificase de la „kilogramele” de nicotină inhalate.

Locul în care fusese găsit sacul cu pricina era, așa cum suna și sesizarea, aproape de Piața Victoriei, chiar

la intrarea pe bulevardul Titulescu. În prezent, acolo se află o clădire de birouri cu vreo șapte-opt niveluri, cu spații comerciale la parter, iar lipit de ea este impozantul sediu al unei bănci, un fel de zgârie-nori mai mic.

Atunci, la finalul lui '98, acolo erau doar fundațiile clădirilor descrise mai sus. Adică doar subsolul acestora. Fără planșeul care să permită continuarea construcției parterului și a etajelor.

I-am făcut semn lui Iulică și, urcând niște scări ciudate, fără balustradă sau terminații normale, am ajuns la nivelul solului. Dezvoltatorul își permisesese o anume finanțare doar pentru nivelurile cu minus. Pentru parter și etajele superioare se aștepta altă finanțare, mult mai substanțială, care, din ce-mi aduc aminte, a întârziat vreo câțiva ani buni. De fapt, fundația, atât cât era ea realizată, reprezenta doar o punctare sau marcarea, similară cu cea a unor animale care își marchează teritoriul urinând. Așa fac și unii constructori: doar încep lucrarea, fie și prin săpăturile de la fundație, împiedicând astfel apariția în peisaj a concurenței pe motiv că... „aici lucrăm noi, de mult timp”. Dar așa-i alt subiect.

Ajunși sus, ne-am apropiat de marginea construcției și am privit spre locul de unde tocmai ieșiserăm. Am avut o senzație de... *déjà vu*. La târgurile imobiliare ai ocazia să vezi machetele caselor care te interesează. Iar dacă vrei amănunte, agentul de vânzări, cu o mișcare de iluzionist, ridică acoperișul machetei și-ți dezvăluie interiorul compartimentat, mobilat și amenajat cât mai atractiv. Privind spre interiorul acelei machete, aranjată precum o casă pentru păpuși, te simți ca Gulliver în țara piticilor.

Numai că, din păcate, eu și Iulică nu ne simțeam ca Gulliver privind spre cei de lângă care abia plecaserăm. Ne simțeam mai mult ca niște... Niște ce?! Chiar nu-mi venea în minte vreun personaj, de poveste sau de film, cu care să ne asemuim. Deși în copilărie mi-au plăcut poveștile, nu reușeam, în ideea de a rămâne pe tărâmul lui Gulliver, al lui Greuceanu, al lui Făt-Frumos ori al Zmeului Zmeilor, să găsesc vreun personaj care să fi fost mai deabusolat decât noi.

Ieșiserăm noi la lumină, e drept – deși nici acolo jos, unde lipsea plafonul, nu era tocmai întuneric –, și totuși, eram în ceață. Doar că ceața era în capul nostru. Altfel, vizibilitate aveam până hăt, departe. Dar chiar și cu atâta exces de lumină, nu știam încotro s-o apucăm. În față era Piața Victoriei, tranzitată de sute de mașini pe minut. Pe fundalul ei se vedea clar acea clădire de neconfundat: Palatul Victoria. În dreapta se întindea bulevardul Titulescu, cu tot cu furnicarul acela de mașini și pietoni. În spate era șantier, adică noroi și fiare abandonate, până la linia de tramvai de pe strada Dr. Felix. În stânga, vreo 100 de metri, același peisaj de pseudoșantier până la gardul Spitalului Filantropia.

Ne-am pregătit agendele, ne-am verificat pixurile și, când să purcedem la drum, ne-am oprit. Ne-am oprit din stat. Din stat pe loc. Am privit unul spre celălalt și ne-a pufnit râsul. Cred că, în secunde alea, mi-a venit în minte o frântură din ecranizarea romanului *Moromeții*. Acea cu Victor Rebengiuc. Scena în care Moromete pleacă de acasă cu fi-su și, la un moment dat, din cauza ceții din pădurea pe care o traversau, oprește

dezorientat căruța și întreabă foarte serios: „Niculae, unde mergem noi, domnule?”

Era una dintre situațiile – rare, ce-i drept – în care locul faptei nu prea oferă indicii, în ciuda unor investigații temeinic făcute. Mai ales că, evident, locul despre care vorbim nu era, de fapt, cel al „comiterii” faptei.

Și, pentru a rămâne în același registru – al poveștilor, zic –, simțeam că aveam nevoie de ceva dintr-o altă poveste. Din *Alice în țara minunilor*. Căci de o minune aveam nevoie în acele clipe. Ce investigații să faci pe un bulevard pe care trec sute, sau chiar mii, de oameni în numai o oră, când habar n-ai dacă vreunul dintre ei a fost, cu o zi, două sau cinci înainte în acea zonă? Pentru că nu știam cu precizie nici măcar când fusese adus acel sac în zonă. Ce investigație să faci pe un șantier părăsit, unde, așa cum procedase taximetristul care sesizase fapta, oricine putea să folosească acele catacombe drept latrină? Ce investigație să faci, în speranța c-a observat cineva vreo persoană cărând un obiect voluminos, când zona este în proximitatea Gării de Nord și a nodului de metrou Piața Victoriei?

Așa că d-aia ne-a pufnit râsul. Un râs nervos, dar sincer. Unde dracu’ să faci investigații?! Pe cine să întrebi?!

– Hai c-o rezolvăm noi, Iulică, i-am spus celui care, la fel ca mine în urmă cu doar cinci minute, nu înțelegea de unde să înceapă. Hai la mașină!

– Unde mergem? s-a arătat el neîncrezător.

– La birou.

Am profitat de momentul de derută al lui Iulică și m-am dus la șoferul de taxi care găsisse macabrule colete,

ca să-i spun să vină cu mașina lui după a noastră, până în parcare de la Poliția Capitalei.

Pe drum, i-am explicat lui Iulică ce m-a făcut să renunț la investigațiile clasice:

– Ce avea înăuntru sacul ăla?

– Niște picioare. Că se vedeau clar tălpile de om, mi-a răspuns, aproape mecanic.

– Erau de femeie sau de bărbat?

– De femeie... cred. Că erau cam mici, iar unghiile erau date cu oă, a răspuns la fel de prompt, cu o ezitare aproape imperceptibilă.

– Varianta care te-a făcut să eziți o să fie confirmată sau nu de examinarea pe care o s-o facă Abdo, atunci când pe fișă va bifa, la rubrica sex, una dintre cele două variante: B sau F. Cu toate că, în unele cazuri, este acceptată și varianta M și F. Știi, la vremea când m-am născut eu, adică acum enervant de mulți ani, pe certificatul de naștere, la rubrica sex, se trecea una dintre cele două variante: bărbătesc sau femeiesc. Acum este acceptată, chiar și de către DEX, se pare, inclusiv varianta masculin și feminin. Or, eu am învățat că acestea din urmă, împreună cu neutru, sunt variante ale genului substantivelor, nicidecum ale sexului. Din punct de vedere biologic, bineînțeles. Viața, și mai ales așa-zisa emancipare și evoluție a gândirii, mă ajută să înțeleg de ce s-a ales varianta masculin și feminin. Pentru a face loc și neutru, cu tot cortegiul de clasificări...

Iulică aștepta să termin vorbăria și să-i explic de ce, în loc să începem investigațiile, fără nicio șansă de rezultate palpabile, ce-i drept, am hotărât, din proprie

inițiativă, să mergem la birou. Deja se gândea cum ne va taxa nea Marin.

— Unghiile de la degetele picioarelor erau date cu ojă, mi-am continuat imperturbabil trăncăneala. Deci avem de-a face, mai mult ca sigur, cu o femeie. Mai corect, cu... o jumătate de femeie. Că mai mult nu încăpea în sac. Da?! I-am întrebat pe Iulică, mai mult pentru a-i capta atenția, și mai puțin pentru a-mi argumenta raționamentul.

— Păi... da. Că și așa mai mult erau pe afară, a îngăimat el, atent la ce anume vreau să punctez.

— La cum arătau acele picioare, cred că vorbim de cel puțin patru-cinci zile... vechime. Deci, mergem la bază și vedem ce reclamații de dispariție avem în ultimele șapte zile, să zicem.

— Păi, și investigațiile?! s-a arătat Iulică mai interesat de reacția lui nea Marin decât de ce anume putea să iasă din verificările propuse de mine.

— Măi, Iulică, în sac avem o jumătate de femeie, da?!
— Da, mi-a răspuns el prompt.

— Păi, înseamnă că avem doar jumătate de dosar. Deci ar trebui să facem doar jumătate din investigații... Și de când umblăm noi cu jumătăți de măsură?!

— Credeam că în sfârșit vorbești și tu serios. Crezi că nea Marin o să guste gluma?

— Când o să înțelegi că nea Marin e mai mult rău de gură decât rău la suflet? Eu îl știu de vreo opt ani, și niciodată nu m-a criticat dacă am făcut altceva decât mi-a spus el. Cu o condiție: ceea ce am făcut să aibă rezultat pozitiv sau, în caz negativ, să aibă măcar logică. Altfel, a trebuit să accept săpuneala. Oricum, și săpuneala, dacă

abaterea are justificare, e mai mult de fațadă. Că nici lui nu i-au plăcut șefii care nu l-au lăsat să aibă inițiativă. Dar nici nu poate să nu te taxeze. Chiar nu te-ai obișnuit cu stilul ăsta de lucru?!

— Ba da, dar parcă e ciudat să plecăm, în loc să facem investigații, mi-a răspuns Iulică, însă părea că vorbea mai mult cu el însuși, nicidecum cu mine.

— Să-nțeleg că preferai să stai de vorbă cu cele două grămezi de moloz și pietroaie, sau cu mormanul de fier beton de lângă locul în care am parcat noi mașinile? Aaa... mai era și macaraua aia ruginită! Sigur a văzut ea ceva! Întoarce-te și bag-o-n anchetă! Vezi că în zonă sunt și niște băltoace. Ar trebui să privești atent în ele! Mai mult ca sigur o să vezi vreo figură cunoscută. Aceeși în ambele băltoace! Asta chiar poate părea suspect!

— Ție doar de miștouri îți arde! s-a oțărât el.

Știam că dacă vrei să întărești un oltean, cum e și Iulică, nu trebuie decât să faci un pic mișto de el, să-i zgândări orgoliul. Un pic, nu mult. Că dacă exagerezi, ți-l faci dușman.

— Parcă-l aud deja pe nea Marin: „Mânilor, unde-ați dispărut? Și dacă ați dispărut, ce-ați rezolvat?” am mutat eu subtil subiectul discuției, în timp ce coboram din mașină.

Încercam astfel să-l fac pe Iulică să iasă din tiparele investigațiilor sterile prevăzute de procedurile mai mult sau mai puțin oportune în anumite cazuri. Deci, trebuia să ne gândim la un răspuns care să le convină tuturor. Atât lui nea Marin, cât și nouă. Lui, pentru că așa sunt șefii: vor să rezolve cazul, vor să știe tot, dar, mai ales, vor să aibă ce să le spună superiorilor, fără a afecta

cursul cercetărilor. Iar el este șef... neremunerat, dar șef. Nouă, pentru că trebuie să rezolvăm cazul. Bine, și el are ca principal obiectiv rezolvarea cazului, dar mai are și alte perspective pe lângă cea a polițistului de omoruri – calitate de care nu te poți lepăda niciodată –, a șefului de colectiv, dar și a celui care trebuie să fie un fel de tampon între cei care lucrează efectiv în dosar și cei care așteaptă rezultatele anchetei. Iar în cazul celor din urmă avem cel puțin două categorii de oameni: acei șefi din poliție care n-au nicio treabă cu munca operativă, dar vor să se împăuneze cu rezultatele la care n-au avut vreo contribuție, pe de o parte, și publicul avid de informație, pe de altă parte. Și aici, referindu-mă la public, există alte două categorii: cei care vor să știe pentru a cunoaște adevărul, pentru a fi liniștiți sau prevăzători, și cei care vor să știe pentru a comenta, a denigra, a critica, a răstălmăci și a învinui pe oricine pentru orice, de multe ori doar din răutate sau pentru a se băga în seamă. Sau, nu de puține ori, din prostie.

Nu era prima dată când îmi treceau prin minte raționamentele astea. Nu era, de asemenea, prima dată nici când mă enervam din cauză că trebuia să fac eforturi pentru a satisface dorința de informare a șefilor, conștient fiind că acea curiozitate are foarte puține susțineri profesionale... Doar că acum, mai mult ca oricând, simțeam că ancheta va fi extrem de dificilă. Pentru noi. Dar la final, știam, ea va fi însutit mai dificilă pentru autor. Așa era și normal.

„Mânilor, unde-ați dispărut?! Și dacă ați dispărut, ce-ați rezolvat?” Simțeam că asta urma să fie întrebarea pe care ne-o va adresa nea Marin.

Răspunsul, la momentul întrebării, nu avea cum să reprezinte cheia dosarului, dar, ca să justificăm plecarea din noroiul șantierului, trebuia să începem cu audierea șoferului de taxi.

– Să vezi ce-o să ne bombăne Gică și Cristi că i-am lăsat acolo, cu nea Marin pe cap, am mai adăugat în timp ce urcam scările spre biroul nostru. Noroc că mai sunt Daniel cu Vali și Bogdan cu Nicu, așa încât nu cred c-o să ni se simtă lipsa.

Cei șase enumerați, chiar dacă nu făceau parte din colectivul nostru, al Sectorului 1, ci din cele ale sectoarelor 6, 5 și 3, participau și ei la cercetări, pentru că așa era obiceiul: în primele ore sau chiar zile ale unui caz nou-intrat, participau cât mai mulți dintre membrii serviciului pentru a se realiza cât mai repede și cât mai multe dintre activitățile obligatorii. Apoi se retrăgeau la dosarele lor. Cam așa lucram pe atunci, și cam tot așa se lucrează și acum. Deși făceam cu toții parte din Serviciul Judiciar, eram un colectiv aparte. La vremea aceea, noi, cei de la Omoruri, eram organizați în șase colective, fiecare corespunzător unuia dintre sectoarele capitalei. Șase sectoare, șase colective.

Nu ne prea amestecam, profesional vorbind, cu ceilalți judicariști. Poate și pentru că noi lucram cu procurori de la Parchetul Tribunalului, în timp ce colegii de la Sparger, cum le spuneam celor de la furturi din locuințe, Tâlhării, Violuri, Furturi din buzunare sau alte linii de muncă lucrau cu procurori de la Parchetele Judecătoriilor de sector. Astfel, deși eram toți din Serviciul Judiciar, noi, cei de la Omoruri, ne amestecam rareori cu ceilalți colegi. În plan profesional. Că, extraprofesional, ne tot